

Fakafonu 'o ho'o fakamatala fakata'ú (Ngaahi kautaha ngāue 'ofa Tier 3 (Lēvolo 3) mo e Tier 4 (Lēvolo 4)

'Oku lipooti fakata'ú atu 'a e ngaahi kautaha ngāue 'ofá ki he Charities Services (Ngaahi Sēvesi ki he Ngaahi Kautaha Ngāue 'Ofá) 'aki ha'anau fakafonu ha foomu fakamatala fakata'ú pea mo tānaki atu ki ai ha lipooti 'o e faifatongiá kuo 'osi fakamo'oni tohinima ki ai. Kuo pau ke fakakakato 'a ho'o ngaahi lipooti 'o ngāue'aki 'a e [ngaahi tu'unga fakalipooti \(reporting standards\)](#) pea 'okú ke ma'u 'a e vaha'a taimi ko e māhina 'e 6 meí he ngata'anga 'o ho'omou ta'u fakapa'angá ke fakakakato ai kinautolu.

Ko e tūhulú ni 'okú ne vahevahe hifo 'a ho'o lipooti fakata'ú ki ha tu'unga faingofua 'e 8 pea 'oatu ai mo ha ngaahi fehokotaki'anga ki ha ngaahi fakamatala 'aonga ke tokoni atu ki ho'o lipooti.

Ngaahi sitepu ki hono fakafonu 'o ho'o fakamatala fakata'ú

1. Vakai'i 'a e [tu'unga \(tier\) 'oku kau ki ai 'a ho'o kautaha ngāue 'ofá](#).

2. Tukahifo (download) 'a e tūhulu ki he lipooti fakata'ú ke tokoni atu kiate koe: [tohi tūhulu ki he Tier 3](#) pe [tohi tūhulu ki he Tier 4](#).

3. Vakai ki he ngaahi nāunau 'oku ma'u ki he tu'unga/lēvolo 'okú ke 'i aí.

Ko e ngaahi nāunau ni 'oku kau ki ai ha ngaahi sīpinga lipooti, ako, ngaahi fakatātā 'o ha ngaahi lipooti ki he faifatongiá, pea mo 'emau tūhulu ki he [founga ki hono fakafonu 'o ho'o lipooti ki he faifatongiá pea mo ho'o lipooti fakata'ú](#).

Vakai ki he [ngaahi nāunau ki he Tier 3](#) pe [ngaahi nāunau ki he Tier 4](#).

4. Tukahifo ha sīpinga 'o e lipooti ki he faifatongiá ke kamata'i'aki.

[Ngaahi sīpinga lipooti Tier 3](#) pe [ngaahi sīpinga lipooti Tier 4](#). 'Oku 'ikai ke pau ia ke ke ngāue'aki 'a 'emau sīpinga lipooti, ka 'e faingofua ange kapau te ke faka'aonga'i ia. Kapau 'okú ke fiema'u ha tokoni ki hono ngāue'aki 'o e ngaahi sīpinga 'i he polokalama Excel, mamata'i 'a 'emau ngaahi akó: [ako ki he Tier 3](#) pe [ako ki he Tier 4](#).

5. Fakakakato 'a ho'o lipooti ki he faifatongiá 'aki 'a e fakamatala fakapa'anga pea mo 'ikai fakapa'anga fakatou'osi.

Fakatokanga'i: ko e puha kotoa pē 'i he sīpingá 'oku 'i ai ha faka'ilonga * kuo pau ke fakafonu ia. Manatu'i ke 'ai 'a e kau ma'u lakanga 'i ho'o kautaha ngāue 'ofá ke [nau fakamo'oni mo fokotu'u 'a e 'ahó ki he lipooti kuo fakakakato ki he faifatongiá](#).

6. Te ke fiema'u ha 'ātita pe toe vakai'i?

Te ke fiema'u ha ['ātita \(audit\) pe ko hano toe vakai'i \(review\)](#) kapau 'oku pehē 'e ho'o ngaahi tu'utu'uní (konisitūtoné pe tohi talāsiti fakalaó) kuo pau ke fakahoko ia PE 'e makatu'unga pē 'i ho'o fakamole ki hono fakalele 'o e kautahá 'i he ta'u takitaha 'e ua kuo toki 'osi:

Laka hake 'i he \$550,000 – te ke fiema'u ha taha pē 'i hano 'ātita'i pe ko ha toe vakai'i 'e ha tokotaha 'ātita kuo 'osi ma'u faka'ilonga

Laka hake 'i he \$1,100,000 – te ke fiema'u ke 'ātita'i 'e ha tokotaha 'ātita kuo 'osi ma'u faka'ilonga

Kapau 'oku 'ikai ke ke fakapapau'i 'a e fiema'u 'oku kaunga atú, vakai'i 'a ho'o tohi tu'utu'uní 'i he [Charities Register](#) pe hū atu ki he 'akauni 'initaneti 'a ho'o kautaha ngāue 'ofá.

7. Hū atu ki he 'akauni 'initaneti 'a ho'ō kautaha ngāue 'ofá pea fakahū 'a ho'ō fakamatala fakata'ú. 'Oku kau 'i heni hano tali 'o ha ngaahi fehu'i 'i he foomu fakamatala fakata'ú pea mo hono tukuhake (upload) 'o ho'ō līpooti ki he faifatongiá. Ki ha tokoni, mamata'i 'a 'emau vitiō [Online Annual Return Walk-through](#).

Totongi 'a e totongi hilifaki ki he fakamatala fakata'ú (kapau ko ho'ō kautaha ngāue 'ofá 'oku \$10,000 pe lahi hake ai).

Muimui ki he ngaahi sitepú ni ke [totongi 'a ho'ō totongi fakamatala fakata'ú 'o fakafou 'i he founa faka'initaneti 'a e pangikeé \(online banking\)](#).

Ngaahi fehokotaki'anga vave ki ha ngaahi nāunau 'e 'aonga

- ▶ Seminā 'i he 'initaneti ki ha [fakamatala fakanounou ki he līpooti fakata'ú](#)
- ▶ Tohi ki he [founa 'o hono fakafonu 'o ho'ō līpooti ki he faifatongiá pea mo ho'ō fakamatala fakata'ú](#)
- ▶ Vaha'a taimi ki hono fakahū 'o e līpooti
- ▶ Lisi ke fakakakato ki he [fakamatala fakata'ú](#) ma'á e ngaahi kautaha ngāue 'ofa iiki
- ▶ Tūhulu ki he [tohi lekooti pa'anga fakakomipiuta \(cash book\)](#) ma'á e ngaahi kautaha ngāue 'ofa Tier 4
- ▶ [Fakamatala ki he kau ngāue 'ofá](#)

Kei fiema'u ha tokoni?

Fokotu'u hao taimi kiliniki fakatāutaha pea 'e lava ke ke talanoa mai ai kiate kimautilu 'i he telefoní pe 'i ha talanoa vitiō (Zoom).

Fetu'utaki mai kiate kimautilu

Telefoní: 0508 CHARITIES (0508 242 748)
'Imeilí: info@charities.govt.nz